

грађани буду здрави и уживају пуну здравствену заштиту. Ово право је опште, зајамчује се свима: пре свега припада осигуранику (запосленом) по основу рада, док се деци, трудницама и старим лицима оно обезбеђује из јавних прихода ако га не остварују по другом основу.

вз) Право на заштиту мајке, детета и породице

Устав Републике Србије од 2006. год. гарантује да породица, мајка и дете уживају посебну заштиту и њу разрађује појединачно за све ове субјекте. Тако је у оквиру права (и заштите) детета предвиђено да су по правима и дужностима деца рођена ван брака изједначена са оном рођеном у браку, при чему се по заштити издвајају малолетници о којима се родитељи не старају, и деци која су ометена у психичком и физичком развоју. Такође, деца млађа од 15 година не могу бити запослена, ако су млађа од 18 година не могу радити на пословима који су штетни по њихово здравље и морал. Што се тиче брака и породице, предвиђена је дужност брачних другова – родитеља да издржавају, васпитавају и образују своју децу у чему су у свему равноправни, с тим да се ова права могу једном или обома родитеља одузети и ограничити одлуком суда ако је то у интересу детета.

ви) Право на здраву животну средину

Ово је новије право, спада у права из треће генерације и постаје актуелно нарочито у другој половини XX века као последица интензивне индустријализације и неконтролисаног и прекомерног угрожавања природних услова живота и ресурса. Снажан индустријски развитак прати и друго зло – урбанизација која мења и угрожава човеков природни и здрав животни простор јер се изградња модерних урбанистичких целина и насеља (градова) углавном одвија нехумано и уз жртвовање човекове здраве животне средине или околине. Све то тражи активан однос друштва (државе) према овом проблему: не само правну регулативу, него и промењену свест и понашање свих а пре свега оних који највише утичу на стање животне средине. Зато је за сваког грађанина ово важно индивидуално право – да има здраву животну средину и да буде благовремено о њој обавештаван. То, са друге стране, подразумева и дужност свих (највише државе) да штите и унапређују животну средину. Сам значај заштите животне средине налаже и потребу да се она уреди и посебним законом који се бави системом заштите и унапређења животне средине, утврђивањем мера заштите, поступка стављања под заштиту и